

SISTEMA D'INFORMACIÓ SOBRE NOUS DIAGNÒSTICS D'VIH (Illes Balears)

Servei d'Epidemiologia. Direcció General de Salut Pública i Participació. Illes Balears.

Actualització anual: 30 de juliol de 2018

- Informació nacional sobre sida i VIH:
<http://www.mscbs.gob.es/ciudadanos/enfLesiones/enfTransmisibles/sida/vigilancia/home.htm>
- Més informació epidemiològica, taules i gràfiques: www.epidemiologia.caib.es

Comentaris, resum dels aspectes més destacables i selecció de gràfiques

Abreviatures: CT: Categoria de transmissió; HSH: homosexual-bisexual; HTSX: heterosexual; UDVP: usuaris de droga per via parenteral; Diagnòstic tardà (DT); Infecció recent (IR).

NOUS DIAGNÒSTICS D'VIH (NDVIH-IB)

En aquesta darrera actualització s'han incorporat 184 nous diagnòstics dels quals 72 s'han recuperat per recerca activa.

Nous diagnòstics d'infecció per VIH acumulats (anys 2003-2018): 2.484. 2.022 casos (81%) són homes i 462 (19%) són dones. Dels 2.484 casos, 2.083 corresponen a Mallorca, 101 a Menorca i 300 a les Pitiüses. Un total de 6 casos tenen assignada Formentera com a residència al diagnòstic.

L'any 2016 no modifica pràcticament la incidència respecte a la darrera actualització i queda amb 160 casos mentre l'any 2017 de moment queda amb 163. El perfil global de la sèrie anual des del 2003 és d'estabilitat i de descens moderat a partir del màxim de casos anuals al 2008 (207 casos) amb augment també moderat de la incidència a partir de l'any 2014, atribuïble a l'augment de diagnòstics a homes.

Les taxes a les Illes Balears es mantenen en els anys 2016 i 2017 envoltant els 14,5 i sempre superiors a les nacionals. La incidència a homes és moderadament ascendent si es considera tota la sèrie des del 2003. A partir del 2008 (màxim de 162 casos) les xifres no consoliden tendència a la baixa, especialment perquè en els anys 2014-2017 l'evolució és clarament ascendent des de 119 casos a 153. A dones l'evolució és de descens i sempre amb incidències molt més baixes que a homes. Al 2017 es detecten 10 casos, 15 menys que al 2016.

Es manté el patró acumulat de la distribució per **categories de transmissió**: El primer grup en nombre de casos és el de la categoria hsh (1.055 casos; 42,5%) seguit de la htsx (994; 40%) i udvp (272 casos; 11%).

Respecte de l'edat aproximadament un 65% dels casos tenen menys de 40 anys. El grup d'edat 30-39 anys acumula el major número de efectius de cada CT i mantén les taxes anuals més altes. Al 2017 augmenten les taxes dels grups 20-29 i 30-39 anys. La taxa del grup d'edat 20-29 a homes presenta tendència ascendent des del 2014. A dones tots els grups d'edat verifiquen disminució de la taxa.

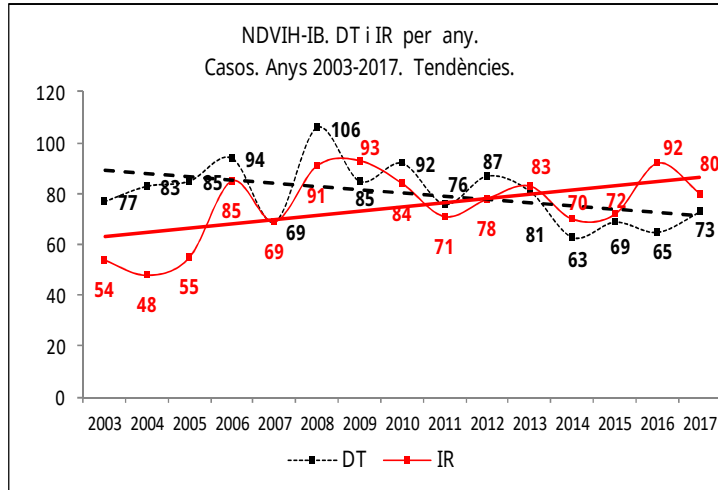
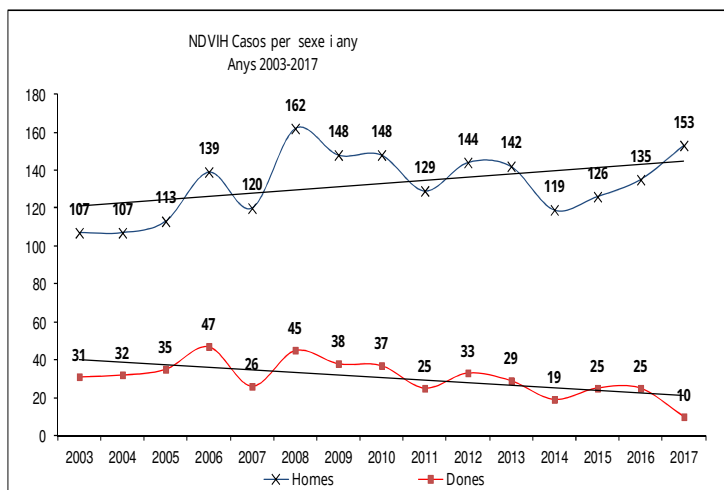
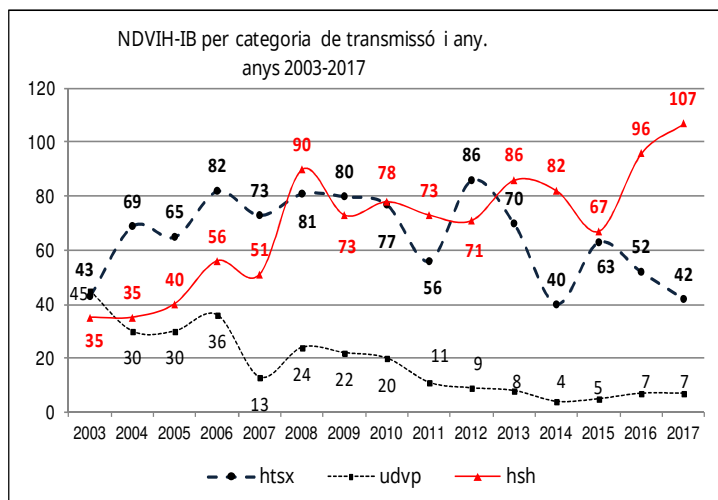
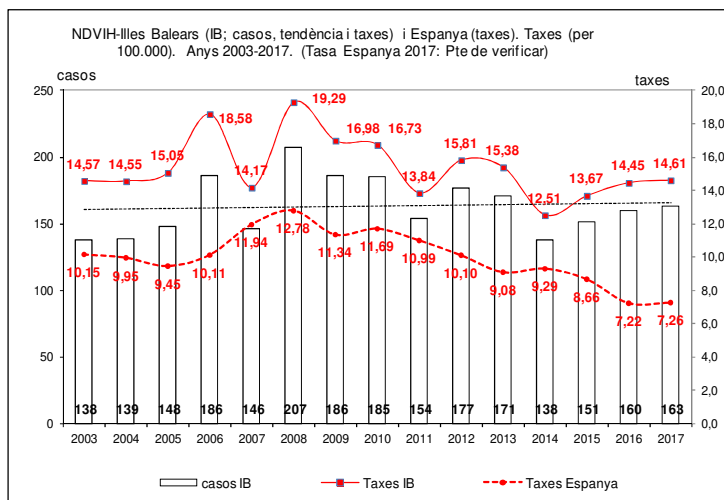
Respecte de **l'evolució anual dels efectius per CT i sexe** es consoliden a nivells mínims els nous diagnòstics anuals a udvp, tant per homes com per dones. Els nous diagnòstics de CT hsh van presentar una evolució ascendent clara des dels 35 casos del 2003 fins el màxim de 90 al 2008 i a partir d'aquí certa estabilitat envoltant els 70-80 casos anuals. Als anys 2016 (96 casos) i 2017 (107 casos) s'ha superat el màxim del 2008. Respecte del grup htsx, al 2017 presenta incidències molt baixes per ambdós sexes.

Respecte de la **regió i país d'origen** dels nous diagnòstics cal dir que dels 2.483 casos amb país d'origen conegut, 913 són nascuts fora d'Espanya. A part d'Europa la segona regió en número de casos és Amèrica Llatina amb 445 casos (18% del total de casos al registre) i l'Àfrica subsahariana amb 191 (8%).

Diagnòstic tardà (DT) vs Infecció recent (IR) dels casos amb xifra de CD4 coneguda. Es coneix la xifra de CD4 al diagnòstic a un 95% (2.359) dels casos no pediàtrics. D'aquests casos, un 52% corresponen a DT. La proporció de DT és superior a dones que a homes (58% vs 50%). Per categoria de transmissió, les IR predominen a la categoria hsh amb un 60%. La CT htsx és la que presenta el percentatge més alt de DT (poc més d'un 60%). Dels udvp, poc més del 54% són DT. Els casos amb origen estranger tenen un percentatge de DT més alt que els d'origen espanyol (60% vs 48%). Per regions, el percentatge més alt de DT es dona als casos d'origen subsaharià (74%). Aquest percentatge es pels originaris d'Amèrica Llatina del 55% i pels nascuts a Espanya del 49%. El perfil evolutiu global insinua una suau tendència al descens pels DT i una tendència ascendent per les IR.

La distribució de les **Fonts d'Informació dels casos acumulats** mostra que el 55% dels casos s'han detectat a partir de l'àmbit hospitalari mentre a atenció primària corresponen un 38% dels casos. Dels 2.484 diagnòstics acumulats, quasi la meitat (1.140) són subnotificats és a dir que s'han detectat per recerca activa i no a través de la notificació de la font. Un 66% dels casos subnotificats s'han recuperat a partir de la revisió de dades facilitades pels laboratoris hospitalaris de microbiologia mentre que un 21% s'han recuperat a partir de la revisió de codis d'alta hospitalària facilitats per les unitats de documentació, arxiu o unitat que gestiona el sistema als diferents hospitals. La col·laboració permanent d'aquestes fonts alternatives (laboratoris de microbiologia i unitats de documentació i arxiu) implica una aproximació més exhaustiva a la realitat de l'epidèmia. La revisió de codis de l'e-SIAP representa un 10% dels casos recuperats.

RESUMEN. ASPECTES MÉS DESTACABLES

(Algunes de les tendències comentades es poden veure modificades a properes actualitzacions degut al retard en la notificació de casos i degut a la recuperació de casos no notificats)

Incorporació de 184 de nous diagnòstics des de l'anterior actualització

a) Dades acumulades

- Casos acumulats anys 2003-2018: 2.484.
- Categories que dominen en el perfil epidemiològic global i acumulat: homes (81%); categories de transmissió homosexual (42%) i heterosexual (40%); edats de 30-39 anys (39%), illa Mallorca (84%); diagnòstics tardans (52% dels casos no pediàtrics amb CD4 conegut), país d'origen Espanya (63% dels casos amb variable coneguda).
- 4 casos acumulats de transmissió mare-fill (els darrers al 2010).
- Homes (n=2.022): Preponderància de la categoria de transmissió hsh (52%) i origen espanyol (67%).
- Dones (n=462): Preponderància de la categoria de transmissió htsx (82%) i origen estranger (53%).
- Patró de CT dels homes d'origen espanyol (n=1.354) dominat per hsh (53%) i htsx (27%).
- Patró de CT dels homes d'origen estranger (n=668) dominat per hsh (52%) i htsx (37%).
- Patró de CT de les dones d'origen espanyol (n=216), dominat per htsx (72%).
- Patró de CT de les dones d'origen estranger (n=245), dominat per htsx (91%).
- Un 60% dels casos hsh són IR. Un 62% dels casos htsx són DT. Un 58% dels casos a dones són DT. Un 60% dels casos d'origen estranger són DT. Un 71% dels casos nascuts a l'Àfrica subsahariana són DT.

b) Any 2017, respecte al 2016:

- 163 casos, 3 més que al 2016. Taxa de 14,61 per 100.000.
- 153 casos a homes (135 al 2016). 10 casos a dones (25 al 2016).
- Augment del casos amb categoria hsh (per segon any consecutiu) i disminució dels htsx.
- Per segon any consecutiu augmenta el percentatge de diagnòstics a persones nascudes fora d'Espanya i els diagnòstics d'homes d'origen estranger concretament els casos hsh procedents d'Amèrica Llatina.
- Augment de les taxes dels grups d'edat 20-40 anys a homes.
- Per tercer any consecutiu augment de les taxes d'IR a homes de 20-29 anys.
- Augment de les taxes de DT a homes de 30-39 anys.
- Augment dels casos DT a hsh.

c) Tendències:

- Des del 2003, estabilitat en la tendència global de la incidència.
- Taxes anuals augmentant fins el 2008 (207 casos; 19 casos per 100.000) i posterior tendència moderada a la baixa, tant globalment com per sexe. A partir del 2014 augment moderat de la incidència atribuïble al augment de casos a homes.
- Taxes anuals a les Illes Balears sempre per damunt de les taxes nacionals.
- Es consolida augment dels NDVIH a homes i disminució a dones.
- Es consoliden incidències mínimes de CT udvp a ambdós sexes.
- Incidència a dones sempre per davall de la dels homes.
- Augment - des del 2014- de les taxes a homes del grup d'edat 20-29 anys.
- A partir del 2008, la categoria homosexual domina clarament a homes.
- La categoria htsx domina a dones en tota la sèrie. La tendència de les incidències a dones és a la baixa per totes les CT i edats.
- Tendència globalment a la baixa del DT i ascendent de les IR. A partir del 2013, domini de les IR.
- A homes de CT htsx continuen incidències anuals d'IR per damunt dels DT.
- Es consolida la categoria hsh com la primera en número de casos, amb augments als anys 2016 i 2017. Tendència global ascendent tan dels DT com de les IR en aquest grup, i a partir de l'any 2006, amb més IR que DT.
- Als primer anys de la sèrie 2003-2017 els DT superaven a les IR. A partir del 2009 les diferències són mínimes. A partir del 2013 les IR comencen a superar als DT. Així, el perfil evolutiu global insinua una suau tendència al descens pels DT i una tendència ascendent per les IR.
- Descens casos d'Àfrica Subsahariana.